

Section: Economy

DOI 10.70286/EOSS-05.01.2026.002.25-29

СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ В ПЛОЩИНІ ЕКОСИСТЕМИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА

Купира Мирослава

к.е.н., доцент

Лебедєв Павло

здобувач

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Луцький національний технічний університет, Україна

Анотація. На сучасному етапі розвитку економічного середовища підприємства всіх форм власності стикаються з проблемою обмеженості фінансових ресурсів, необхідних для забезпечення стабільної прибуткової діяльності та підтримання фінансової ефективності та створення ефективної площини екосистеми розвитку підприємництва.

Ключові слова: фінансове управління, екосистема, підприємницькі структури, стратегія, інструменти

Введення. Так, як «якісне управління фінансово-господарською діяльністю підприємства передбачає формування системи фінансового менеджменту, що включає в себе принципи, методи, важелі, форми, функції, які комплексно працюють на фінансовий результат» [1, с. 236]. Вивчення базових засад фінансового менеджменту формує передумови для досягнення такого рівня ефективного управління, який дозволить впроваджувати комплексні управлінські підходи зорієнтовані на забезпечення фінансової стійкості та самодостатності, підвищити фінансову результативність, провести оптимізацію рівня фінансових ризиків і поступово нарощувати фінансовий потенціал в площині екосистеми розвитку підприємництва.

Мета та задачі дослідження. Виникає необхідність у формуванні стратегічних пріоритетів фінансового управління підприємства в площині екосистеми розвитку підприємництва в умовах нової парадигми та розробленні управлінської тактики, що ґрунтується на обґрунтуванні ефективних важелів реагування в умовах змін політичної та соціально-економічної ситуацій.

Результати дослідження і їх обговорення. «Подібна ситуація вимагає результативного пошуку видів, інструментів та методів, які б в сукупності працювали стратегічно та створювали умови до ефективного формування фінансових ресурсів» [2]. Тобто, «політика формування власних фінансових

ресурсів є частиною загальної фінансової стратегії підприємства, що полягає в забезпеченні необхідного рівня самофінансування його виробничого розвитку. Відтак, з метою забезпечення ефективності управління цим процесом на підприємстві розробляється спеціальна фінансова політика» [3, с. 349], що є основою проведення ефективного фінансового менеджменту. О.В. Кнейслер визначає, що «фінансовий менеджмент це система принципів і методів розроблення, прийняття та реалізації управлінських рішень з питань формування, розподілу і використання капіталу суб'єкта господарювання задля досягнення оперативно-тактичних та стратегічних цілей» [4, с. 18]. М.І. Крупка вважає, що фінансовий менеджмент «це система управління формуванням, розподілом і використанням фінансових ресурсів суб'єкта господарювання та оптимізації обороту його грошових коштів» [5, с. 15]. Слід відзначити, що значна частина науковців під метою управління фінансовими ресурсами розуміють процес забезпечення їх належного фінансування, залучення зовнішніх джерел та оптимальне поєднання цих джерел із внутрішніми можливостями підприємства. У підсумку, подібне передбачає ефективне використання фінансових ресурсів для досягнення стратегічних і тактичних цілей розвитку підприємства.

В цьому напрямку пропонуємо використовувати матрицю стратегічних рішень в системі фінансового управління підприємства (рис. 1).

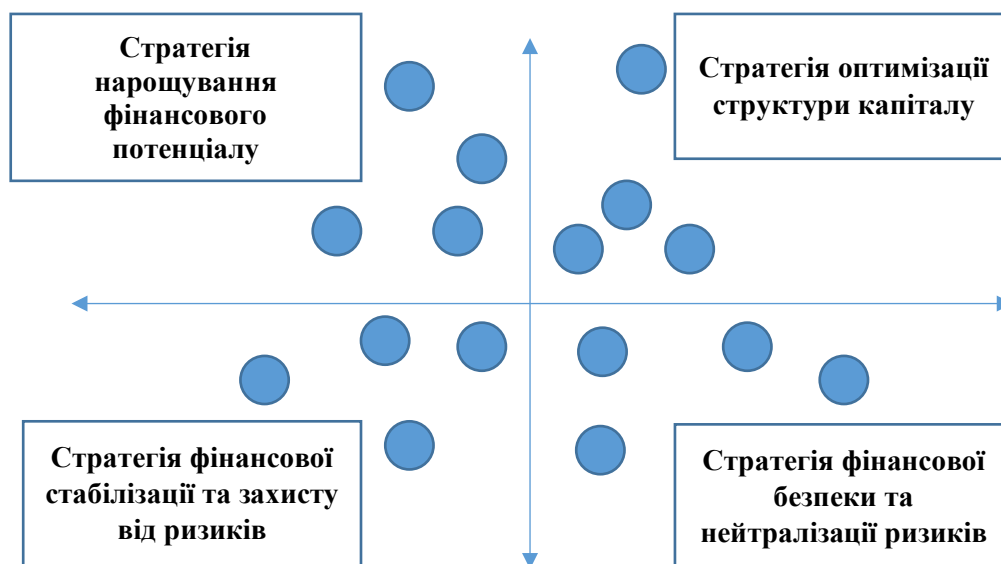

Рисунок 1. Матриця стратегічних рішень в системі фінансового управління

Сформована матриця стратегічних рішень в системі фінансового управління включає безперервний процес вдосконалення фінансового менеджменту та формування фінансових ресурсів на виконання завдань в площині екосистеми розвитку підприємництва.

Варто підкреслити, що фінансовий менеджмент виступає не лише набором технічних операцій чи розрахунків, а є цілісною системою управлінських рішень, спрямованих на формування, розподіл та використання фінансових ресурсів

підприємства з метою гарантування стабільності, прибутковості та розвитку. Сутність фінансового менеджменту полягає у постійному пошуку оптимального балансу між трьома ключовими параметрами: прибутковістю, ризиком і ліквідністю. Іншими словами, фінансовий менеджмент є тим механізмом, який дозволяє не тільки заробляти кошти, а й робити це безпечно та з урахуванням майбутніх перспектив.

З метою вдосконалення параметрів фінансового менеджменту для підприємницьких структур сформуємо стратегічну карту фінансового менеджменту (рис. 2) метою якої, є забезпечення довгострокової фінансової стійкості та ріст вартості підприємства через ефективне управління фінансовим потенціалом.

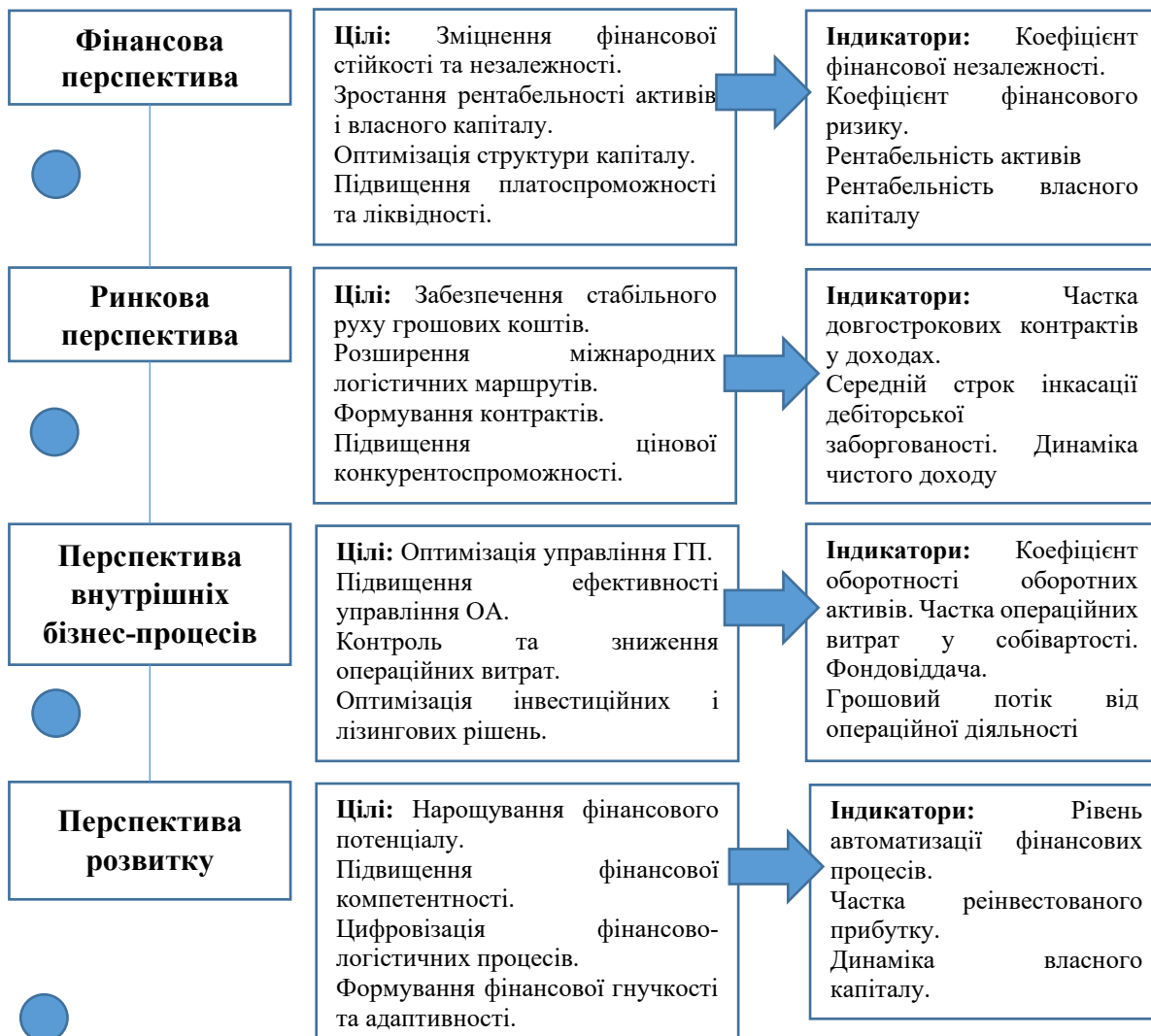

Рисунок 2. Стратегічна карта фінансового менеджменту підприємства

Сформована стратегічна карта фінансового менеджменту забезпечує системну інтеграцію фінансової стратегії, фінансового потенціалу та інструментів фінансового управління, створюючи основу для довгострокового підвищення фінансової стійкості підприємства в площині екосистеми розвитку підприємництва за умов нової парадигми розвитку.

Роль фінансового менеджменту в діяльності підприємства важко переоцінити, адже це той фундамент, на якому вибудовується стабільність у мінливих ринкових умовах. Саме, завдяки правильно сформованій фінансовій стратегії підприємство здатне своєчасно виконувати свої зобов'язання, підтримувати позитивний імідж серед партнерів і кредиторів, залучати інвестиції та спрямовувати їх у перспективні напрями діяльності. Крім того, фінансовий менеджмент створює умови для освоєння нових ринків збуту та збереження конкурентних позицій у глобалізованому середовищі.

Отже, на основі проведеного прикладного дослідження сформуємо інструменти вдосконалення параметрів фінансового управління підприємницьких структур в умовах нової парадигми розвитку (табл. 1).

Таблиця 1 – Інструментарій вдосконалення параметрів фінансового менеджменту підприємства

Назва	Види	Результат
Інструменти оптимізації управління оборотним капіталом	політика управління дебіторською заборгованістю; платіжний календар; бюджет руху грошових коштів; оптимізація кредиторської заборгованості	зростання абсолютної та швидкої ліквідності, підвищення фінансової дисципліни та керованості грошових потоків
Інструменти оптимізації структури капіталу та фінансової стійкості	реінвестування чистого прибутку; оптимізація співвідношення власного і позикового капіталу; фінансове планування джерел фінансування; використання лізингу та довгострокових фінансових ресурсів	зниження фінансового ризику, зростання фінансової автономії та підвищення інвестиційної привабливості підприємства
Інструменти оптимізації управління активами	управління основними засобами; інвестиційне планування; оцінка ефективності капіталовкладень; оптимізація співвідношення «персонал – основні засоби»	зростання рентабельності активів, стабілізація фондоозброєності та підвищення загальної продуктивності
Інструменти оптимізації прибутковості	управління витратами за центрами відповідальності; маржинальний аналіз; калькулювання собівартості послуг; диверсифікація доходів	стабілізація показників рентабельності, зростання чистого прибутку та підвищення ефективності рішень

Запропонований інструментарій параметрів фінансового менеджменту підприємства відображає системну взаємодію інструментів та результатів фінансового управління. Їх реалізація забезпечить підприємству збалансованість системи управління ліквідністю, структури капіталу та фінансових результатів, що створить умови для забезпечення процесів посилення фінансової стійкості та зростання вартості підприємства на довгострокову перспективу.

Висновки. Результати проведеного аналізу дозволили сформувати стратегічні пріоритети фінансового управління щодо підвищення ефективності в площині екосистеми розвитку підприємництва в умовах нової парадигми. Обґрунтовані стратегічні пріоритети носять системний характер та спрямовані на нарощення фінансового потенціалу підприємства, забезпечення фінансової стабільності, лідируючих ринкових позицій та фінансової спроможності. Реалізація запропонованих заходів дозволить сформувати політику прозорості та відкритості фінансово-економічних процесів розвитку.

Список використаних джерел

1. Купира М. І., Онищук П. Т. Стратегічні засади фінансового менеджменту підприємств в системі формування екосистеми стимулювання розвитку. «БІЗНЕС-НАВІГАТОР». Науково-виробничий журнал. Випуск 4(81). 2025. С. 235-241. URL: https://business-navigator.ks.ua/journals/2025/81_2025/38.pdf (дата звернення: 10.10.2025).
2. Купира М. І., Киришко М. В. Формування фінансової стратегії в системі забезпечення конкурентоспроможності підприємства. Економічний форум. Наук. ж-л. Луцьк: РВВ ЛНТУ, 2020. №3. 148 с. С. 104-110.
3. Ногіна С., Шумікін С., Костанян С. Аналіз структури і функцій власного капіталу підприємства. Економічний аналіз. 2012. Вип. 10. Частина 3. С. 346-349.
4. Кнейслер О. В. Фінансовий менеджмент. Підручник. Тернопіль: Вид-во «Економічна думка». 2018. 478 с.
5. Фінансовий менеджмент. Підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф. М. І. Крупки. Львів: ЛНУ імені Івана Франка. 2019. 440 с.

ЕКО-ІННОВАЦІЇ ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ ВЕКТОР РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАВДАНЬ СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНОГО БІЗНЕСУ

Андрієнко Марія

к.е.н., доцент

Самітов Роман

аспірант

Кафедра економіки

Державний університет «Київський авіаційний інститут», Україна

Сучасна діяльність підприємств на всіх ринках реалізації продукції базується на переході до моделі еко-інноваційного бізнесу.

Діяльність підприємств, що можна назвати соціально відповідальним бізнесом, вже не відповідає колишнім принципам благодійності, тому, враховуючи глобалізаційні процеси, перетворюється у основний засіб